

MUNKAHELYEK ELLENŐRZÉSE MUNKAVÉDELMI SZEMPONTBÓL

A munkahelyeken elengedhetetlen a betervezett és a szűrőpróba szerű vezetői ellenőrzések megtartása. Az ellenőrzések során fény derülhet olyan nem mindennap előforduló problémákra, melyek elhanyagolásuk esetén súlyos veszélyhelyzetet vagy foglalkozási megbetegedés kialakulását eredményezik. Az ilyen jellegű problémák feltárása azonban nem minden esetben egyszerű, hiszen ha nem vagyunk tisztában azzal, hogy az ellenőrzés során mire figyeljünk, akkor könnyedén átsiklunk egy-egy felett.

Ennek okán nem árt egy kis iránymutatás, hogy milyen szempontokat kell figyelembe venni az egyes munkahelyek, munkafolyamatok vagy gépek/berendezések működtetésének veszélyeivel kapcsolatban.

Sokszor mondom, hogy a munkavédelmi szakember legfontosabb munkaeszköze a szeme, mely alkalmas arra, hogy meglássa, azt a még ki nem alakult foglalkozási megbetegedést, be nem következett balesetet vagy azt a meg nem történt fokozott expozíciót. Nem lehet eléggé hangsúlyozni a munkavédelem legfontosabb feladatát, a megelőzést és ezáltal a lépéselőnyt a kockázatokkal szemben.

Ellenőrzési szempontok a zárttéri munkahelyeken:

A munkavédelem céljából használt zárttéri helyiségekben az alábbi lényeges részeket kell leellenőrizni.

- Padozat, falak, mennyezet, helyiségek
 - Látszik a helyiségen a rendszeres takarítás, rendrakás?
 - Nincs megrepedezve a padozat?
 - Nem hiányos a felülete?
 - Van botlásveszély?
 - Nincsen megrepedezve a fal?
 - Nem mállik a vakolat?
 - Nem penészes a fal?
 - az állmennyezet egységes, nem hiányoznak panelek?
 - Nem mállik a vakolat a mennyezetről?
 - Nem lóg az álmennyezet?
 - Amennyiben történik veszélyes anyag felhasználás, abban az esetben a munkaterületen ezek megfelelő tárolása megoldott? (Pl.: szekrényben a munkaterületen)
 - A veszélyes anyagok, készítmények megfelelő raktározása megoldott? (külön helyiségben, együttárolási szabályok betartásával, megfelelő tárolón, polcon, szekrényben)
- Világítás, csatlakozók, hosszabbítók (A csatlakozóknál értendő minden energiaforrás betáplálásra szolgáló egység, úgymint elektromos, levegő, folyadék)
 - Elég világosnak tartom a helyiséget?
 - Én látnék ennél a fénynél megfelelően?
 - Működőképes mindegyik világítótest és lámpa?
 - Nem sérültek vagy hiányosak a világítótestek?
 - Asztali lámpák vezetékai, dugvillái épek?
 - A villanykapcsolók működnek?
 - A villanykapcsolók nem hiányosak vagy töröttek?
 - A csatlakozók épek?

- A csatlakozókon látható égésnyom?
- A hosszabbítók épek?
- A hosszabbító vezetéke sértetlen?
- A hosszabbítón látszik égésnyom?
- Asztalok, székek
 - A munka jellegének megfelelők az asztal, mind méreteiben, mind épségében és szilárdságában?
 - A munka jellegének megfelelők a székek, mind szilárdságukban, mind stabilitásukban?
- Polcok, tárolók
 - Nincsenek eldeformált elemek?
 - Terhelhetőség feltüntetve?
 - Jól olvasható? EPH bekötés ép?
- Fellépők, létrák, állványok
 - Nincsenek eldeformált elemek?
 - Biztonsági elemek épek?

Az öltöző, pihenő és egyéb mellékhelyiségek tekintetében szintén végre kell hajtani a fenti ellenőrzést a helyiségre jellemző sajátosságok figyelembe vételével. Gondolok itt a mosdókagyló, vécé csésze épségére, tisztaságára vagy a zuhanyzó és az öltözőszekrények állapotára is. Minden esetben az legyen a kérdés, hogy magamnak megfelelő-e a kialakítás, szívesen végezném-e itt a munkám vagy éppen a „kisdolgomat”?

Ellenőrzési szempontok a nyílt- (szabad-) téri munkahelyeken:

A nyílt- (szabad-) téri munkahelyeken az alábbi lényeges részeket kell leellenőrizni.

Ez egy kicsit fogósabb kérdés, hiszen itt nincsenek falak, meg mennyezet, viszont vannak természeti viszontagságok (szél, eső, napsütés), melyek ráadásul folyamatosan változnak. Négy fontos dolognak kell eleget tenni és ezen felül még néhány apróságnak ☺ A Négy fontos dolog a pihenési és tisztálkodási lehetőség, valamint a tiszta ivóvíz és természetesen a WC. Amennyiben ezek meg vannak, akkor már a többi gyerekjáték.

- A négy fontos dolog
 - A pihenési, étkezési lehetőség biztosított?
 - A tisztálkodási lehetőség és tisztítószer biztosított?
 - A tiszta ivóvíz biztosított?
 - A WC biztosított az ott dolgozók létszámának megfelelően és nemenként elkülönítve? (amennyiben szükség van a nemenkénti elkülönítésre)
- Hulladékok gyűjtése
 - A különböző hulladékok a megfelelő gyűjtőben vannak elhelyezve, nincs keveredés? (A veszélyes anyagot tartalmazó vagy azzal szennyezett hulladék a többi hulladéktól elkülönítetten gyűjtendő!)
 - A hulladékgyűjtők feliratozása jól olvasható és időtálló?
 - Vannak a területen eldobált hulladékok?
- Védőfelszerelések
 - Mindenki ellátásra került a megfelelő egyéni védőfelszerelésekkel?
 - A kollektív védelmi eszközök és berendezések megfelelően felszerelésre kerültek?
 - Mindenki a rendeltetésének megfelelően viseli az egyéni védőfelszereléseket?

- A sérült vagy védelmi képességét elvesztett védőfelszerelések cseréje megoldott?
- A sérült vagy védelmi képességét elvesztett védőfelszerelések hulladékkénti elhelyezése, esetleges külön gyűjtése megoldott?
- Biztonsági és egészségvédelmi jelzések, kerítés
 - A munkaterület megfelelően körülhatárolt, nem lehet végtelenül betévedni?
 - A gyalogosforgalom (amennyiben van ilyen) védelme megoldott? (Pl.: leeső tárgyak stb.)
 - A megfelelő tiltó, rendelkező és figyelmeztető jelzések ki vannak helyezve a bejáratnál, de legalább a veszélyzónába történő belépés előtt?

Telepített és kézi gépek, berendezések, eszközök ellenőrzése

A gépek, berendezések tekintetében egy vezetői ellenőrzés során az alábbi fontos dolgokra kell odafigyelni.

- Telepített gép, berendezés
 - A gép/berendezés minden burkolata fel van szerelve, be van csukva és csak így végeznek munkát vele?
 - A burkolatok épek, nem deformáltak
 - A gép/berendezés lerögzítése megfelelő, nem hiányoznak kötőelemek?
 - Az energia ellátást szolgáló vezetékek nem okoznak botlásveszélyt
 - Nincs zsúfoltság a felhalmozott alapanyag, csomagolóanyag, kész-, félkész termékek miatt?
 - Nem keletkeznek folyadéktócsák a padozaton?
 - Az energiahordozó vezetékek épek?
 - A megfelelő biztonsági és egészségvédelmi jelzések ki vannak helyezve, jól láthatóak és időtállóak?
 - A gép kezelőelemei (kapcsolók, nyomógombok, karok) épek, nem hiányosak?
 - A kezelőelemeken a feliratok és jelek jól láthatóak, nem kopottak?
 - A kezelőelemek feliratai magyar nyelvűek?
 - Van szemmel láthatóan jelentős por, gőz, gáz kiáramlás a berendezésből?
- Kézi kisgép, berendezés
 - A kisgépek burkolata ép?
 - Azok megfelelő állapotáról szemmel láthatóan gondoskodnak? (nincs ledobálva, vezetéknél húzva, porba, sárba letéve stb.)
 - A kisgépek energia ellátó vezetékai épek, nincsenek rajta javítási nyomok?
 - A működtetésükhöz használt elektromos hosszabbítók a várható terhelésre méretezettek?
 - A hosszabbítók épek, nem sérültek?
 - A hosszabbítókon nem látható javítási nyom? (Pl.: szigetelőszalaggal betekert részek)
 - A kisgépeket arra jártassággal rendelkező személyek kezelik?
 - A külön végzettséget igénylő gépeket csak arra jogosult (végzettséggel és megbízással rendelkezik a gép kezelésére) kezelik? (Pl.: láncfűrész)
 - A robbanómotoros gépekhez használt kenő és üzemanyagok tárolása megfelel a kémiai biztonsági és a tűzvédelmi szempontoknak?

Ezeket a kérdéseket kell végig haladni egy vezetői ellenőrzés során, hogy fel tudjuk mérni a munkavédelmi helyzetet az adott munkahelyen. Természetesen minél több ilyen ellenőrzést hajtunk

végre, annál rutinosabbá válunk mind a végrehajtásban, mind a látottak értékelésében. Ennek okán a végrehajtásra fordított idő is jelentősen rövidülni fog és csak az első ellenőrzések lesznek időigényesebbek.